

Een generatie die voor zichzelf opkomt

Peter van der Es

In maart 2013 was de eerste editie van ons initiatief. Samen met 32 talentvolle jonge kunstenaars presenteerden we ons werk op onze eigen, nieuwe kunstbeurs, Unfair Amsterdam, in Loods 6 te Amsterdam. We hadden maanden vanuit een studiootje aan dit idee gewerkt: als generatie kunstenaars samen een platform vormen, netwerken combineren en samen onze eigen kansen creëren.

Met 'we' bedoel ik mijn collega's Boris de Beijer, Adam Nillissen en ik. Met Boris heb ik een jaar op de Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten in Den Haag gezeten, Adam ken ik van ArtEZ Academie Arnhem, waar we studeerden.

Het organiseren zat er bij mij op de kunstacademie al in. Ik zette met Boris in Den Haag een collectief op en organiseerde later in Arnhem met vrienden periodieke exposities. Bij mijn afstuderen namen we als klas de regie over onze eigen eindexamenexpositie. Adam en ik waren toen al drammerige studenten die graag de dingen anders wilden doen. Wij hebben zelf exposure gegenereerd, een curator gezocht, fondsen geworven, een catalogus samengesteld, een vormgever aangenomen, drukwerk en uitnodigingen gedrukt en verstuurd, alles wat bij de organisatie van een expositie kwam kijken. Het was een heel relevante ervaring. Al bij ons eindexamen gingen we direct op zoek naar een link met de professionele kunstmarkt. We zochten een galerie uit die zich richtte op jonge kunstenaars en als curator van ons eindexamen wilde optreden. Het was in zekere zin een voorproefje van wat we nu doen met Unfair Amsterdam. Wij studeerden alle drie af in de periode waarin Halbe Zijlstra zijn bezuinigingsvoorstellen voor de kunsten presenteerde, toen er veel negatieve aandacht voor kunstenaars en de cultuursector was, en Art Amsterdam omviel. Dat markeerde voor ons het moment om na te gaan denken over onze positie op de kunstmarkt. Hoe konden we ervoor zorgen dat wij die versterkten? Wat moesten we doen om voor onszelf kansen te creëren? We bedachten dat het weinig zin heeft om reactionair te reageren. Geen protesten en ook geen klaagzangen. We wilden een constructief model aandragen waardoor niet alleen wijzelf maar ook andere jonge kunstenaars hun stem zouden kunnen laten horen. Want juist binnen de huidige generatie, die nu artistiek volwassen wordt, zit enorm veel potentie en ambitie. Het is daarom belangrijk dat die in een positief licht wordt gezet.

Ontzettend trots

Een onderdeel van onze fondswerving was een crowdfunding-campagne op voordekunst.nl. We legden het eerste contact met ons potentiële publiek, dat tegelijk als mecenas optrad. Met de opbrengst van die campagne konden we bouwmaterialen kopen en flyers en posters laten drukken. Dit idee, dat een groep mensen samen een

Peter van der Es

is beeldend kunstenaar en
organisator bij Unfair Amsterdam

mecenaat vormt, is ook dit jaar weer belangrijk voor onze aanpak.

Met Unfair Amsterdam wilden we niet alleen een professioneel platform voor onze generatie opzetten, een generatie die voor zichzelf opkomt, maar ook de samenwerking tussen kunstenaars binnen die generatie bevorderen. We werken daarom heel direct samen met iedereen die exposeert. We bouwen samen op, delen kennis over presentatie, de verkoop van werk, de financiële afhandeling en wat er verder bij komt kijken. We delen elkaars netwerken om als groep een groot en effectief bereik te hebben. Dit is ook een fijne manier van samenwerken, met gemotiveerde mensen die niet te beroerd zijn om hun handen letterlijk vies te maken en er keihard aan werken om voor zichzelf kansen te creëren. Dat maakt me ontzettend trots op mijn collega's, op de energie om dingen zelf te doen. Het voelt fantastisch als je uiteindelijk een volwaardige kunstbeurs hebt staan en je daar met z'n allen exposeert. Het resultaat van een gezamenlijke inspanning.

De politiek wil kunstenaars aanmoedigen om ondernemend te zijn, en ik ben de eerste om dat toe te juichen. Maar mijn generatie worstelt met de vraag wat de juiste balans is tussen werk maken en cultureel ondernemerschap. Hoe presenteer ik mijn werk, stel ik me ondernemend op en bewaar ik daarin mijn artistieke integriteit? Het is vaak ook een kwestie van tijd: hoe maak ik daarnaast nog steeds mijn beste werk? Want dat is en blijft de kern van je praktijk, daar draait het om. Ik ken mensen voor wie het ondernemerschap logisch uit hun werk voortvloeit, maar dat geldt lang niet voor iedereen. Genoeg kunstenaars zijn enorm succesvol omdat ze juist niet conformeren. Daarom is het des te belangrijker dat je de krachten bundelt en je elkaar kunt versterken. Dan is er altijd wel iemand die kwaliteiten en competenties heeft die de ander ontbeert, en vice versa. Het blijft voor Boris, Adam en mij daarom van groot belang Unfair Amsterdam samen met onze exposanten te blijven doen, met gedeelde kennis, ervaring en netwerken.

De volgende Unfair Amsterdam is van 18 t/m 21 september 2014, in de Scheepsbouwlloods op de NDSM-werf in Amsterdam.